

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Turcya. — Azya. — Afryka. — Z teatru wojny. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Lwów, 29. listopada. Jego Excelencya baron *Bach* c. k. cywilny komisarz księstw naddunajskich przybył tu wczoraj z Wołoszczyzny.

Kraków, 20. listopada. W wielkim księstwie Krakowskim załatwiły wszystkie trzy okręgowe komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych do końca paźdz. 1854 111 operatów meldunkowych względem spłacenia dawnych gruntów poddańczych w 93 gminach. W tych gminach uwolniono 4273 obowiązyanych za kapitał indemnizacyjny w kwocie 801.900 złr. 30 kr. m. k.

Przytem wydano 92 ogólnych wyroków z indywidualnem obliczeniem kwot indemnizacyjnych.

W zaległościach za czas od 1go lipca 1847 do 15. maja 1848 przyznano 892 złr. 48⁶/₈ kr., a za czas od 16. maja aż do końca paźdz. 1848 — 18,376 złr. 55 kr. uprawnionym. — Oprócz tego załatwiły te komisye w tym samym czasie 173 operatów meldunkowych względem spłatnych należności w 96 gminach i własnościach cząstkowych. W tych gminach uwolniono 1582 obowiązyanych, a kapitał indemnizacyjny wynosi 204.770 złr. 5 kr., z czego przypada na kraj 419 złr. 15 kr. a na obowiązyanych 204.350 złr. 50 kr. Przytem wydano 1517 indywidualnych wyroków i 122 głównych wykazów.

Zaległości w dziesięcinach wynoszą 6674 złr. 4⁵/₈ kr.

W krakowskim okręgu administracyjnym w Galicyi sprawdzilo 12 okręgowych komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych do końca października 1854: 237 pertraktacji w 8634 operatach meldunków. Z tych załatwiono zupełnie 196 względem uwolnienia byłych gruntów poddańczych w tyluż gminach i własnościach cząstkowych.

W tych gminach uwolniono 8357 obowiązyanych za kapitał indemnizacyjny w kwocie 1,694.237 złr. 27³/₈ kr. — Jako wynagrodzenie za zapłacone niesłusznie należności przyznano 155 złr. 26⁴/₈ kr., w zaległościach zaś za czas od 1. listopada 1847 do 15. maja 1848 — 4442 złr. 40³/₈ kr., a za czas od 16. maja 1848 do końca paźdz. 1848 — 38,826 złr. 16⁶/₈ kr. Przytem wydano 209 wyroków ogólnych dla gmin i 34 głównych wykazów. Oprócz tego załatwiły te komisye w tym samym czasie 41 operatów meldunkowych względem zniesionych za słusznem wynagrodzeniem należności poddańczych w 35 gminach i własnościach cząstkowych. W tych gminach uwolniono 277 obowiązyanych, na których przypada do spłacenia kapitał indemnizacyjny w kwocie 16,288 złr. 20 kr.

Zaległości w dziesięcinach obliczono na 1910 złr. 46³/₈ kr. i wydano przytem 277 indywidualnych wyroków, 235 wykazów specjalnych względem zaległości w dziesięcinach i 35 głównych wykazów.

W ogóle więc uwolniono w krakowskim okręgu administracyjnym 12,630 obowiązyanych od ciężarów zniesionych za słusznem wynagrodzeniem za kapitał wynoszący 2,496.137 złr. 57³/₈ kr. i 1859 obowiązyanych od spłatnych należności za kapitał relucyjny w kwocie 221.058 złr. 35 kr.

C. k. komisya ministeryalna przyzwoliła do końca paźdz. 1854 a) z zastrzeżeniem sądowego przyznania w zaliczkach na kapitał 3,666.000 złr. i

b) w 10krotnych zaliczkach rent 3,144.230 złr.; zatem wynosi cały kapitał indemnizacyjny po części przyznany uprawnionym przez komisye okręgowe, po części zaś przyzwolony w zaliczkach przez komisye ministerylną 9,327.426 złr. 32³/₈ kr. Oprócz tego przyznała uprawnionym c. k. komisya ministeryalna uwolnienia od ciężarów gruntowych z zastrzeżeniem asygnacji sądowej ostatecznie pod tytułem kapitałów indemnizacyjnych i relucyjnych 193,977 złr. 20 kr., w zaległościach za czas od 1. lipca 1847 do 15. maja 1848 — 16 złr. 22³/₈ kr., za czas od 16. maja do końca paźdz. 1848 — 3247 złr. 10³/₈ kr., a w zaległościach dziesięcinnych 1890 złr. 13⁴/₈ kr.;

na to zaasygnowała c. k. dyrekeya funduszu indemnizacyjnego tytułem zaliczek kapitału i rent jako też zlikwidowanych zaległości rent do końca paźdz. 1854 w kasie funduszu indemnizacyjnego 3,302.450 złr. w obligacyach na dług państwa, a kasa wypłaciła stronom kwotę 2,160.650 złr. w obligacyach na dług państwa.

(Wiadomości z Bośni.)

Donoszą z Trawnika w Bośni pod dniem 15. b. m., co następuje: Pomimo że Churszid-Basza zadaje sobie pracę utrzymać porządek i wymierza sprawiedliwość, jednak nie umilkły jeszcze po dzień zażalenia chrześcian. Wiadomość jednego z dzienników Wiedeńskich o przedsięwziętej w Bośni rekrutacji wielkiej, jest całkiem bezzasadna.

Ameryka.

(Budżet wydatków.)

Nowy-York, 24. października. Wykaz urzędowy o „apropriacyach“ (budżet wydatków) ostatniego kongresu przytacza: Dla służby cywilnej i dyplomatycznej:

Doll.	C.
15,944.852	44 dla armii twierdz, akademii wojskowych i t. d.
11,373.568	90 departamentu ind. i na pensje rozmaitych rodzajów
3,984.686	19 dla marynarki Stanów zjednoczonych
12,510.808	46 departament urzędu pocztowego:
	11,293.909 dol. 63 c.

Traktat z Meksykiem: 10,000.000 „ — „

Suma: 65,107.825 62 doliczwszy do tego mniejsze wydatki, wynosi budżet w okrągłej liczbie 70,000.000 dollarów. (A. a. Z)

Hiszpania.

(Sprawy w kortezach. — Rozpoznawanie pełnomocnictwa. — Kwestya niestosowności powołania deputowanego a urzędnika. — Zabójca margrabi Via Manuela ujęty. — Głosy za odwołaniem p. Soulé.)

Madryt, 13. listopada. Na przedwczorajszem posiedzeniu kortezów, na którym się znajdowali ministrowie, z wyjątkiem Espartera, Salazara i Collado, po odczytaniu sprawozdania komisji, mającej polecenie rozpoznać pełnomocnictwa, zaproponował członek jej pan Madoz, ażeby kongres zdecydował o kwestyi względem niestosowności pewnych urzędów z posadą deputowanego. Rzecz ta tyczyłaby się najszczególniej San Miguela jako generalnego inspektora milicyi narodowej i los Heros, jako gubernatora pałacu. Na propozycyę pana Seranno głosowano najpierwej nad tem, czyli ta kwestya ma być przedmiotem decyzji kongresu, albo nie, co potwierdzono. Poczem wszczęła się dłuższa debata, którą uchwalono kwestyę niestosowności odroczyć aż do stanowczego ukonstytuowania się kortezów. Dzisiejsze posiedzenie nie miało nic ważnego. Po odczytaniu dalszego sprawozdania komisji rozpoznania pełnomocnictw, odroczone dyskusyę na jutro.

Zabójcę hrabi Via Manuel przyaresztowano w Madrycie i uwięziono.

Rząd miał zażądać od północno-amerykańskiego rządu odwołania pana Soulé.

Anglia.

(Depesza księcia Newcastle do lorda Raglan. — Rozkazy dzienne lorda Raglan.)

Londyn, 15. listopada. Minister wojny, książę Newcastle, wydał pod dniem 10. paźdz. depeszę do lorda Raglana, odnoszącą się do bitwy nad Almą. Przytaczamy z niej ciekawsze ustępy: „Jej Mość królowa rozkazała mi wyrazić przez Pana podziękowanie swoje generał-lejtnantowi Sir George Brown, jako też wszystkim innym generałom dywizyi, oficerom, podoficerom i szeregowcom, którzy przy tej sposobności ożywili pamięć dawnej sławy oręża angielskiego i przydali nowy blask wojskowej świetności Anglii. Jej król. Mość uznaje waleczność wojsk swoich i podziela ich powodzenie z tem większą radością, że odwaga ta została stwierdzona, że tryumfy te zostały odniesione wspólnie z wojskami narodu, którego waleczność armia angielska w dawnych wojnach powazać i podziwiać się nauczyła, a którą teraz poznała po raz pierwszy w szlachetnem współzawodnictwie przymierza wojennego. Jej król. Mość spodziewa się, że krew obudwu narodów, która strumieniami płynęła nad Almą, jakkolwiek bolesną jest stratą dla niej i dla jej ludu, umocni przecież to przymierze, które dla dobra przyszłych pokoleń trwać będzie aż do czasu, gdzie pamięć tego pobjowiska uwięczona zostanie równie wdzięcznością za odniesione korzyści jak i sławą zwycię-

ciężstwa. Wasza Wysokość zebrałeś w swoim raporcie wszystko, co było potrzeba dla wyjaśnienia planu, ułożonego z marszałkiem St. Arnaud, jakoteż dla oceny zręczności i waleczności, z jaką oficerowie i żołnierze go wykonali. Jedną rzecz pomijasz pan tylko, to jest — świetną zasługę, jaką sam położyłeś. Ale o tem donieśli inni świadkowie, i Jej król. Mość uznaje to zupełnie, że równie jak armia jej okazała się godną dawnej sławy, tak niemniej udowodnił naczelną wodzą armii, że umie utrzymać tę sławę, spełniając przepowiednię wyrzeczoną przed 40stą laty przez tego, pod którym uczył się sztuki wojennej, a którego stratę jeszcze dziś opłakujemy, że stanie się chlubą swojej ojczyzny.“ — Lord Raglan ogłosił tę depeszę rozkazem dziennym z 27. października.

Dzienniki angielskie ogłaszają następujący rozkaz dzienny lorda Raglana:

Główna kwatera, 29. października 1854.

1) Komendant wojsk czuje to, że winien generał-majorowi Sir Colin Campbell głęboką wdzięczność za jego zręczne i wytrwałe usiłowania w bitwie pod Bałakławą z 25. października, jak również sprawia mu to wielką radość, podać do wiadomości armii ów świetny sposób, w jaki 93. pułk góralski odparł pod jego zręcznym kierunkiem jazdę nieprzyjacielską. Generał-major pokładał tak wielkie zaufanie w tym doskonałym pułku, iż niewątpił wcale o tem, że gotów jest przyjąć atak w linii. Jakoż skutek pokazał, że zaufanie to niebyło wcale mylnie.

2) Komendant wojsk uważa za obowiązek z swej strony wspomnieć o chlubnym zachowaniu dywizji kawalerji, zostającej pod dowództwem generał-lejtnanta Earl v. Lucan, w bitwie z 25. października. Przedewszystkiem życzy on szczęścia generałowi brygady, zaennemu J. Y. Scarlett, jakoteż oficerom i szeregowcom ciężkiej brygady ze względu na pomyślny ich atak i odparcie przeważającej liczbą kawalerji rosyjskiej, a jakkolwiek musi wyrazić generał-majorowi Earl v. Cordigan, jakoteż oficerom i szeregowcom lekkiej brygady ubolewanie swoje nad ciężką stratą, jaką ponieśli, czuje on jednakże, że winien im uznanie swoje za okazaną odwagę, zimną krew i wytrwałość, z jakimi wykonali jeden z najtrudniejszych ataków wśród najwaleczniejszego ognia i w obec niezmiernych mas artylerji, piechoty i konnicy.

3) Komendantowi armji sprawia to największą przyjemność, że może wyrazić generał-lejtnantowi Sir de Lacy Evans, jakoteż oficerom i szeregowcom drugiej dywizji podziękowanie swoje za odważny i zaszczytny sposób, w jaki odparli silną wycieczkę zrobioną 26go przeciw ich pozycji. Zachowanie wszystkich, którzy mieli udział w tej walce, było podziwienia godne, a dyspozycje generał-lejtnanta były tak skuteczne i zręczne, że natychmiast zostały uwięzione korzyści i przypisały nieprzyjaciela o znaczne straty.

(Wien. Ztg.)

(Poczta londyńska. — Ułatwienia korespondencji telegrafem.)

Liczbę słów dla pojedynczych depeszy do wszystkich angielskich stacyi telegraficznych przy posłaniu na Kalet podwyższono na 25.

(Poczta amerykańska. — Dowóz gotówki. — Wiadomości bieżące. — Piszą że Anglia żręka się protektoratu nad wybrzeżem Mosquito.)

Okręt „Africa“ przywiózł 913.301 dolarów gotówki i Nowojorską pocztę z dnia 1. b. m. W Worcester (Massachusetts) było zbiegowisko. Gromada Murzynów obeszła się przytem bardzo obelżywie z jakimś Mr. Bullmann. W Cleveland (Ohio) wyrządził pożar szkodę więcej jak na milion dolarów. — Koło Chatham, na wielkiej, zachodniej kolei żelaznej zabiło się przez uderzenie o siebie dwóch pociągów 57 osób, a 41 zostało ciężko skaleczonymi. — W Nowym Jorku usiłowano wysadzić w powietrze hotel Earls (Parkrow.) Zamysł ten nie powiódł się, jednak uszkodzono kilka osób.

Z Wasyngtonu piszą do dziennika *New-York Tribune*, że rząd angielski postanowił odstąpić od wszelkich praw do protektoratu nad wybrzeżem Mosquito, jak dalece to się tyczy San Juan.

Francya.

(Monitor donosi o przybyciu Palmerstona.)

Paryż, 20. listopada. Dzisiejszy *Monitor* donosi, że dnia 17. b. m. przybyli do Paryża vicomte i vicomtesse Palmerston i dodaje, że w sobotę (w dzień przybycia) przyjmowali ich Cesarstwo w Saint-Cloud. W przyszłą środę lub we czwartek ma się odbyć wielka rewia gwardji cesarskiej na polach elizejskich, na której będzie Cesarz i lord Palmerston.

(Abbl. W. Z.)

(Rozkaz dzienny do wojska obozu południowego.)

Paryż, 18. listopada. Dzienniki francuskie ogłosiły następujący rozkaz dzienny, który przeczytano żołnierzom obozu południowego:

„Żołnierze! Pospieszam oznajmić Wam, że my niepójdziemy do armji w Lugdunie. Cesarz postanowił, ażebyśmy składali siódmą dywizję armji orientalnej. Sztaby jeneralne i wojska nieznajdujące się w obozie południowym odcjda spieszno do Marsylii, gdzie dla naszej dywizji będą stać na pogotowiu środki transportowe. — Idziemy do Konstantynopola, tam otrzymamy rozkazy naczelnego wodza armji orientalnej. Niech dywizya przygotowuje się do pochodu na pierwsze wezwanie, a ja porozumiem się w tej mierze z naczelnikiem dziewiątej dywizji terytorjalnej. Żołnierze! Pójdziemy złączyć się z bracią w armji orientalnej. Przestrzegajcie ściśle jak oni wojskowej karności w obcym kraju; żyjeie w najlepszym porozumieniu z naszymi sprzymierzeńcami, spokojnie i z poświęceniem znoscie

trudy i niedostatek, a w chwili walki nakoniec rozwińcie całą siłę, jakiej zdolni jesteście, i gdy będzie potrzeba, okażcie światu jak umrzeć za Francję z okrzykiem: „Niech żyje Cesarz!“ — W południowym obozie, 12. listopada 1854. Dowódca siódmej dywizji armji orientalnej.

Dulac.

(Nowa budowa i przyrządzenie statków.)

Paryż, 16. listopada. W trzech miejscach pracują teraz nad budowlą łodzi kanonierskich; w Nantes u architekta okrętowego Guibert, w Havre u architekta Normand, (którym administracya marynarki powierzyła zbudowanie pewnej ilości tych statków) i w eraryalnych fabrykach w Creuzot, gdzie je robią z żelaza. Moc tych statków ma być nadzwyczajna. Nadaje się im ruch za pomocą śruby, ale maszyna parowa opatrzona jest w aparat, który spożywa wszystkie dym, tak że pływająca warownia niemoże się zdradzić kominem. Przytem będą te statki zielono pokostowane, ażeby się z większą jeszcze łatwością podsuwać mogły niepostrzeżone pod brzegi nieprzyjacielskie. — Są bardzo płaskie i o tyle tylko się zanurzają w wodę, ile koniecznie potrzeba do utrzymania dział. Urządzenie dla załogi jest mimo-to bardzo wygodne.

(Zeit.)

(Słabość ministra finansów. — Biskup z Orleans wyjechał do Rzymu.)

Paryż, 14. listopada. Mówiono, że minister finansów pan Bineau ma przedsięwziąć dłuższą podróż do Włoch dla poratowania zdrowia swego, i że podezas nieobecności jego obejmie p. Germiny sprawy finansów; stan zdrowia p. Bineau miał się jednak polepszyć w tym stopniu, że przez zimę może zostać w Paryżu i załatwiać sprawy swego departamentu.

Biskup z Orleans, ks. Dupanloup przedstawiony był wczoraj Cesarzowi w charakterze nowo-obranego członka akademii francuskiej, i udał się tego samego wieczora z biskupem Blois w dwumiesięczną podróż do Włoch, mianowicie do Rzymu.

(W. Z.)

Szwajcarya.

(Bliskie porozumienie się z Austryą. — Stronnictwo rządowe przemaga w radzie. — Rewizya konstytucyj ma nastąpić.)

Gazeta Wiedeńska z listopada donosi:

Poselstwo radcy stanu kantonu Tessin, zalecone przez najznakomitszego jego członka Pioda, rozszerzyło się nie tylko nad rewizyą konstytucyj i t. d., lecz także nad zajęciem z Austryą. Prócz sprawozdania komisji, która się swego czasu zebrała w Bernie, przedłożono list c. k. ministra spraw zagranicznych, w którym wzywa radę federacyjną wysłać do Medyolanu deputacyę szwajcarską, by się porozumiała z rządową władzą lombardzką względem uchylecia zachodzących jeszcze nieporozumień. Rada federacyjna przychyliła się do tego żądania. Tessyński radca stanu tamtejszej władzy prawodawczej proponuje w tej mierze, ażeby radzie federacyjnej nadano bardzo obszerne pełnomocnictwa, by w imieniu kantonu tessyńskiego załatwiła tę sprawę. Nakoniec oświadczyła rada stanu, że jest gotowa ustąpić, jeżeli to z dobrem państwa zgadzać się będzie; rozstrzygnięciem wotum zaufania, bo poselstwo przyjęło pomyślnie. Przy wyborze prezydenta mierzyły się strony w wielkiej radzie. 56 głosami przeciw 30 odniósł kandydat rządu adwokat Jauch zwycięstwo. Uważają za stanowczą dalszą egzystencyę teraźniejszego rządu, a o ustąpieniu jego niema już mowy. Partya panująca zgadza się na rewizyę konstytucyj, jeżeli nią wielka rada się zajmie, a ta rozpoczęła już dyskusyę nad tym przedmiotem. Spokojność niebyła dotychczas zakłócona.

(Köln. Ztg.)

Włochy.

(Lord Clanricarde w misji do Turynu.)

Zeszłego poniedziałku pisze „Zeit“ z d. 24. listopada przybył lord Clanricarde w nadzwyczajnej misji do Turynu. W obecności jego przydywał Król w radzie ministrów na posiedzeniu, które całą noc trwało. Mówią, że Jego Mość Król opuścił bardzo wesół salę posiedzenia i udał się do księcia Geny. O rozprawach na tem posiedzeniu nic nie wiadomo publiczności.

(Zeit.)

(Stosunki z Ameryką.)

Genua, 22. Rząd zamysła postać do Ameryki fregatę dla zakupienia mąki na rachunek administracyi wojskowej i zaprowadzenia przy tej sposobności bezpośredniej komunikacyi z wolnymi państwami Ameryki północnej.

(Uroczyste posiedzenie odłożono. — Jego Świątobliwość wprowadzi do św. kolegium kardynała Scitowsky'ego.)

Rzym, 11. listopada. Ponieważ kilku prałatów, oczekiwanych z dalekich okolic nieprzybyło jeszcze po dziśdzień, odłożono na kilka dni jeszcze po-za oznaczony termin uroczyste wotowanie nad sformułowaniem nowego dogmatu. Natomiast odbędzie się we czwartek konsystoryum w Watykanie, na którym chce Jego Świątobliwość wprowadzić uroczyste do świętego kolegium kardynała, księcia-prymasa Scitowsky'ego przy doręczeniu mu insygniów jego godności i zaprzysiężeniu na konstytucyę apostolską. Odnosne uwiadomienie jest w oryginale następujące: „*Feria quinta die decima sexta mensis Novembris anni 1854 hora decima ante meridiem in Aula Ducale Palatii Apostolice Vaticane publicum erit Consistorium, in quo Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa IX. tradet Galerum Rubrum Pontificalem Emo et Remo Domino Cardinali Scitowsky.*“ Także opróżnione pomieszkanie kardynała arcy-pasterza liberyańskiej Bazyliki przygotowano teraz na przyjęcie obcych prałatów, których do 106 oczekują w Rzymie. *(Abb. W. Z.)*

Niemce.

(Domaganie się szambelana Kettenburg równości praw politycznych bez względu na wyznanie religijne.)

Frankfurt, 19. listopada. Szambelan Kettenburg i właściciel dóbr Vogelsang wzniosł prośbę domagającą się równości praw politycznych bez względu na wyznanie religijne. W końcu tej prośby mówi: Niech prześwietne zgromadzenie związkowe raczy spowodować meklenbursko-szweryński rząd do unieważnienia uchwały sejmowej z dnia 18. listopada 1852, jak dalece ogłoszono katolików za niezdolnych do piastowania urzędów publicznych i na mocy której wykluczono katolików z rady stanowej.

„Oddając się nadziei, że nasza, jak sądzimy, na prawie polegająca dla swego przedmiotu dla nas bardzo ważna, najpokorniejsza prośba, znajdzie przychylnie przyjęcie, zostajemy i t.d.“

Większość komisji uznała słuszność powyższej prośby i w obecnej chwili stosowną, zaproponowała rozpoznanie tej sprawy i wniosła, by wysokie zgromadzenie związkowe uchwalilo przesłać podanie szambelana Kettenburg, właściciela dóbr Vogelsang z dnia 16. czerwca b. r. za pośrednictwem związkowego posła meklenburskiego do meklenbursko-szweryńskiego rządu z wezwaniem dania relacji w przeciągu sześciu tygodni.

Szwecya.

(Linia telegraficzna Szwedzka.)

W Szwecyi otworzono dla komunikacji powszechnej linię telegraficzną między Helsingborg i Sztokholmem, z stacyami telegraficznymi w Helsingborg, Malmö, Gotenburgu, Mariestad, Upsali i Sztokholmie.

Turcya.

(Poczta Konstantynopolska. — Posylki do Krymu. — Doniesienia z Azji. — Osłabione wojska. — Powołanie Tunetanów do Krymu. — Przestroga kogo do Islamizmu przyjmować. — Nowy Basza Jeruzolimy.)

Konstantynopol, 6. listopada. Dziennikowi *Osserv. Triest.* donoszą z Konstantynopola o przybyciu 5000 Francuzów, którzy natychmiast udają się w dalszą podróż do Krymu. Nadto postanowiono wysłać do Krymu 24 dział, 300 wołów i 450 koni. Minister wojny kazał opróżnić rozmaite khany i przygotować w nich kwatery zimowe dla wojsk tureckich. Do Adryonopola przybył 1. b. m. 6sty francuski pułk dragonów; trzy inne mają przybyć wkrótce. Do francuskiego szpitala w Pera przywieziono znowu 500 chorych, między tymi trzech oficerów. Transportowanie wojsk do Krymu trwało nieprzerwanie. Zdaje się, że sprzymierzeni przygotowują się tam na zimę.

Temi dniami nadeszły tu doniesienia o rozmaitych przypadkach na czarnym morzu. Między uszkodzonymi okrętami handlowymi wymieniano także trzymasztowy okręt austriacki „Giovannina.“

Rosyanie stoją jeszcze ciągle pod Gumri, są jednak pomimo smutnego stanu armii otomańskiej za słabi, by mogli uderzyć na nią. Zresztą słychać, że wkrótce odejdzie znaczna część armii obozującej w Kars do Erzerum, i tylko załoga licząca 6 do 7 tysięcy ludzi pozostanie tam dla obrony miasta, twierdzy i Kara-Daghu.

W obozie azyatyckim zwolniała cholera, a natomiast wybuchła w Trebizondzie.

Dnia 20. z. m. przybyły do Czuruksu 4 angielsko-francuskie paropływy z Sebastopola, zabrały na pokład 4000 Tunetańczyków i odjechały z powrotem do Krymu.

Porta wydała okólnik wzywający gubernatorów prowincyi, ażeby pod względem przyjmowania chrześcian do islamizmu trzymali się ściśle istniejących w tej mierze przepisów. Tylko ci mogą być przyjęci do islamizmu, których szczerą chęć w tej mierze niepodlega żadnej wątpliwości, przymus i namowa są wyraźnie zakazane.

Dotychczasowy gubernator Jeruzolimy, Jakub Basza, został jak słychać odwołany za rozmaite dowolności, jakich się dopuszczał; miejsce jego zajmie tymczasowo Basz-Kiatop (główny pisarz) 80letni głuchy starzec. — Pielgrzymi z Mekki powrócili już; ale dla nadzwyczajnej śmiertelności, jaka panowała pomiędzy nimi w ciągu podróży, niedozwala im wolnego obcowania dyrektor kwarantany w Damasku. (Abbl. W. Z.)

Azja.

(Poczta indyjska.)

Do Tryestu nadeszła najnowsza poczta zamorska, nie zawiera jednak prawie nic ważnego. Indyje były spokojne. Położenie powstańców chińskich nie zmieniło się wcale, na czem handel Kantonu niezmiernie cierpiało.

Afryka.

(Wice-król z wyprawą na puszcze.)

Alexandrya, 18. listopada. Jego Wysokość Wicekról odjechał z pewną liczbą wojska na puszcze.

Z teatru wojny.

(Skutek dział Lankeströwskich.)

Wiedeń, 24. listopada. Ciekawe jest doniesienie pewnego sprawodawcy wojskowego o skutku dział *à la Lancaster*, które Anglicy wystawili na jednej ze swoich baterji. Doniosłość tych dział miała zmusić Rosyan przenieść swą flotę z portu wojennego na punkt portu wewnętrznego w wschodniej stronie linii pociągniętej od fortu Katarzyny do fortu Pawła. W kierunku tej linii wystawili Rosyanie

d. 21. października most łyżwowy z łodzi kanonierskich na wielkim porcie, wystawiwszy d. 19. z. m. podobny most na porcie wojennym. Za pomocą tych obydwóch mostów przywrócono komunikację między wojskiem rosyjskim stojącym w północnej stronie portu i miastem leżącym w stronie południowej. (Abbl. W. Z.)

(Wypadki pod Inkermanem z opowiadania w Soldatenfreund.)

Wiedeń, 24. listopada. *Oesterr. Soldatenfreund* pisze: W południowej Rosyi nastąpiła już ostra zima i wojska szły po lodzie na miejsce przeznaczenia. Strzelcy, którzy pierwsi w pięciu dniach przewozili raporta generał-adjutanta z Sebastopola do Moskwy, mogą teraz na dzień zaledwie 320 wiorst ujechać. Temu przypisać trzeba, że wiadomości z Krymu na Petersburg dochodzą później do zachodniej Europy i bardzo podobna do prawdy, że poczta lewantyńska odzyska dawne swe znaczenie w ciągu miesięcy zimowych. Większa część depeszy telegraficznych z Krymu na Warszawę, Czerniowce i Tryest niedonosi o żadnym ważniejszym wypadku wojennym na półwyspie tauryckim. Listy z Odesy, Bałakławy i Warny opisują obszernie bitwę stoczoną 5. b. m. nad Czerną. Jak wiadomo dowiedział się książę Menzykow przez swoich szpiegów, że dzień 5. listopada był przeznaczony do szturmowania ostatecznej, nader ważnej linii fortyfikacyjnej, mianowicie muru Sebastopola. Ztamtąd możnaby było prowadzić dalej z większym skutkiem oblężenie twierdzy morskiej. Naczelnemu wodzowi rosyjskiemu musiało wiele zależeć na zniwiedzeniu tego zamiaru. Kazał przeto generałowi piechoty, Dannenbergowi, wykonać z 12 pułkami piechoty w 4 dywizjach (10., 11., 16. i 17.) i z 6 baterjami marsz uboczny wzdłuż Czernej z tem poleceniem, ażeby zaatakował bagnetem pozycje sprzymierzonych na wzgórzach, zamykających lewy brzeg Czernej. Równocześnie otrzymał rozkaz komendant 17. brygady artylerji polowej, generał-major Timofejew, zrobić z pułkiem Mińskim i jedną baterją wycieczkę przeciw francuskiej linii oblężniczej; nadto polecono obudwom generałom działać w taki sposób, by mogło przyjść do skutku połączenie obudwu oddziałów. Książę Menzykow stał z dywizją Liprandego, która ucierpiała mocno na dniu 25. października, przy gruzach Inkermanu, by wydawać ztamtąd dalsze rozporządzenia. Rezultat tej morderczej walki jest już znany. Generał piechoty Dannenberg odniósł zrazu niejaki korzyści, z których niewidział potrzeby użytkować. Generał Timofejew zaś zapędził się za daleko z swoim oddziałem, a że generał Dannenberg zawiesił już swoje działania i dał znak do odwrotu, musiał też generał Timofejew wykonać odwrot do Sebastopola. Jakoż otoczony zewsząd francuską dywizją Forey'a pochwił sztandar Mińskiego pułku i walcząc utworzył sobie drogę do twierdzy; pułk sam był prawie całkiem zniszczony. Strata Rosyan w tym dniu była ogromna. Także i sprzymierzeni wytrzymali ten okropny atak rosyjski z wielkimi stratami i opłacili drogę swoje zwycięstwo; powiadam zwycięstwo, bo gdy zamiar Rosyan, chcących wyprzeć armię oblegającą z trzeciej paraleli, osiągnięty nie został, niemięło to krwawe starcie dla nich bynajmniej stanowczego charakteru. — Daleko na wschodzie, w rosyjsko-azyatyckiej prowincyi nadmorskiej, w Kamezatece, uderzyła eskadra francuska na dniu 1. września na zatokę Petropawłowską, zniszczyła dwie baterje i zabrała 2 okręta. — Najbardziej jednak zadziwia nieczynność górali czerkieskich; Szamyl niema odwagi wyruszyć z swoich pozycji dla zagrożenia Rosyanom w Tyflis. Temu też przypisać trzeba, że wszystkie posiłki przeznaczone z początku do Tyflis, później do Krymu ściągnięte zostały. (Abbl. W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 28. listopada. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny: korzec pszenicy 30r.; żyta 24r.30k.; jęczmienia 22r.5k.; owsa 19r.10k.; kartolli 11r.; — cetnar siana 2r.45k.; okłotów 1r.52½k. — sąg drzewa bukowego 33r.45k. w. w.

— Spęd byłła rzeźnego liczył 190 wołów i 1 krowę, których w 12 stadach po 7 do 39 sztuk z Dawidowa, Bóbrki, Stryja, Rozdolu, Wybrałówki i Kamionki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 108 wołów i płacono za sztukę, mogącą ważyć 11¾ kamieni mięsa i 1¼ kam. łożu, 140r.; sztuka zaś, którą szacowano na 14 kamieni mięsa i 1¾ kam. łożu, kosztowała 187r.30k. wal. wied.

Kurs lwowski.

Dnia 28. listopada.	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	5	47	5	52
Dukat cesarski . . . . . " "	5	54	5	58
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	10	—	10	6
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	57	1	58
Talar pruski . . . . . " "	1	51	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	86	18	86	35
Galicyjskie Obligacye indem. bez kuponów	74	13	74	27

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 28. listopada 1854.		złr. / kr.	
Kupiono prócz kuponów 100 po . . . . . m. k.	—	—	—
Przedano " " 100 po . . . . . " "	—	—	—
Dawano " " za 100 . . . . . " "	86	12	—
Żądano " " za 100 . . . . . " "	86	42	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 24. listopada.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa . . . 5 ⁰ / ₀	za sto 82 ³ / ₈ 1/2 3/8	82 ¹ / ₂	
detto z r. 1851 serya B. . . 5 ⁰ / ₀	" " "	"	
detto z r. 1853 z wypłatą . . . 5 ⁰ / ₀	" 86 ⁷ / ₈ 87 87 ¹ / ₁₆	87	
Obligacje długu państwa . . . 4 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₀	" 72 ³ / ₈	72 ³ / ₈	
detto . . . 4 ⁰ / ₀	" " "	"	
detto z r. 1850 z wypłatą . . . 4 ⁰ / ₀	" " "	"	
detto . . . 3 ⁰ / ₀	" " "	"	
detto . . . 2 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₀	" 40 ⁷ / ₈ 41 41 ¹ / ₈	41	
Pożyczka z losami z r. 1834 . . .	" " "	"	
detto z r. 1839 . . .	" 131 ¹ / ₄ 1/2	131 ³ / ₈	
detto z r. 1854 . . .	" 96 ⁷ / ₁₆ 5/8 3/4	96 ⁵ / ₈	
Obl. wiedeńskiego banku . . . 2 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₀	" " "	"	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . . 5 ⁰ / ₀	" " "	"	
Obl. indemn. Niż. Austr. . . . . 5 ⁰ / ₀	" " "	"	
detto krajów koron. . . . . 5 ⁰ / ₀	" " "	"	
Akeye bankowe 1222		1222	
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr. . . . . 482 ¹ / ₂ 485 490		487 ¹ / ₂	
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr. . . . . 1773 ³ / ₄		1773 ³ / ₄	
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.			
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.			
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.			
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr. 536 537		536	
Akeye austr. Lloyda w Tryeście na 500 zlr.			
Galicyjski listy zastawne po 4 ⁰ / ₀ na 100 zlr.			
Renty Como			

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 24. listopada.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych			2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur. . . . . 129 ¹ / ₂ 128 ³ / ₄		129	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. . . . . 128 ⁷ / ₈ 1/2 1/8 1/8 l.		128 ¹ / ₄ 3 m.	
Genua za 300 lire nowe Piemont.			2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. . . . . 95 ¹ / ₄ 94 ³ / ₄ 1/2 3/4 l.		94 ³ / ₄ 2 m.	
Lipsk za 100 talarów			2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.			2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. . . . . 12.33 30 28 29 l.		12-30	2 m.
Lyon za 300 franków			2 m.
Medyolan za 300 lire austr. . . . . 127 126 ³ / ₄ 3/4 l.		126 ⁷ / ₈ 2 m.	
Marsylia za 300 franków			2 m.
Paryż za 300 franków . . . . . 151 150 ¹ / ₂ 1/8 1/4 l.		150 ¹ / ₄ 2 m.	
Bukareszt za 1 złoty Para			31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para			31 T. S.
Cesarskie dukaty . . . . . 33 ¹ / ₈ 33		33	Agio.
Ducaten al marco			Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 128 — Frankfurt 127. — Hamburg 93³/₄. — Liwurna — Londyn 12.22 — Medyolan 125¹/₂. — Paryż 148³/₄.
 Obligacje długu państwa 5⁰/₀ 82¹/₂ — 82⁵/₈. Detto S. B. 5⁰/₀ 94 — 95
 Detto 4¹/₂ 0⁰/₀ 72³/₈ — 72¹/₂. Detto 4⁰/₀ 63⁵/₈ — 63³/₄. Detto z r. 1850 z wypłatą 4⁰/₀
 92 — 92¹/₄. Detto z r. 1852 4⁰/₀ 89 — 89¹/₂. Detto 3⁰/₀ 50 — 50¹/₄. Detto
 2¹/₂ 0⁰/₀ 41 — 41¹/₄. Detto 1⁰/₀ 16¹/₂ — 16³/₄. Obl. indemn. Niż. Austr. 5⁰/₀ 30³/₄ —
 81. Detto krajów kor. 5⁰/₀ 74¹/₂ — 78. Pożyczka z r. 1834 227¹/₂ — 228. Detto
 z r. 1839 132 — 132¹/₈. Detto z 1854 96⁷/₈ — 97. Oblig. bank. 2¹/₂ 0⁰/₀ 58 — 58¹/₂.
 Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5⁰/₀ 94 — 96. Ake. bank. z ujmą 1220 — 1222.
 Detto bez ujmę 1022 — 1023. Akeye bankowe now. wydania 982 — 984 Akeye
 banku eskomp. 97¹/₂ — 97³/₄. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 177³/₄ — 177⁷/₈.
 Wiedeń-Rabskie 96¹/₂ — 96³/₄. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 252 — 255.
 Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17¹/₂ — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto
 Edynbursko - Neusztadzkiej 65 — 65¹/₄. Detto żeglugi parowej 535 — 537.
 Detto 11. wydania — Detto 12. wydania 531 — 532. Detto Lloyda 545 —
 547. Detto młyn parowego wiedeń. 129 — 130 Renty Como 14⁵/₈ — 14³/₄. Ester-
 hazego losy na 40 zlr. 87¹/₄ — 87¹/₂. Windischgrätzka losy 30¹/₄ — 30¹/₂. Wald-
 steina losy 29¹/₄ — 29¹/₂. Keglevicha losy 11¹/₄ — 11¹/₂. Cesarskich ważnych duka-
 tów Agio 30³/₄ — 31.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28. listopada.
 Obligacje długu państwa 5⁰/₀ 82¹/₂ 1/16; 4¹/₂ " 72⁵/₈ 1/8 —; 4¹/₂ z r. 1850 —;
 wylosowane 3⁰/₀ —; 2¹/₂ 0⁰/₀ —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 131³/₄. Wiedeń.
 miejsko bank. — Akeye bank. 1226 Akeye kolei półn 1732¹/₂. Głognickiej
 kolei żelaznej — Odenburskie 130. Budwejskie — Dunajskiej żeglugi
 parowej — Lloyd — Galic. l. z w Wiedniu — Akeye niższo-austr. Towar-
 rzystwa eskomptowego a 500 zlr. 485³/₈ zlr
 Amsterdam l. 2. m. 105 Augsburg 127³/₄ 1.3 m. Genua — 1.2. m. Frank-
 furt 126¹/₄ 1.2. m. Hamburg 93¹/₂ 1.2. m. Liwurna — 1.2. m. Londyn 12.16 l.
 3. l. m. Medyolan 124. Marsylia — Paryż 147¹/₂. Bukareszt — Kon-
 stantynopol — Agio duk. ces. 31. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₀ lit. A. —
 it. B. — Lomb. — Oblig. indemn. — Pożyczka z roku 1854 97³/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. listopada.
 Hr. Zamojski Adam, ze Złoczowa. — Hr. Vetter, c. k. generał-major, z
 Przemyśla. — Hr. Fünftetten Otling Fryd., wielko-książęcy darmsztadzki poru-
 cznik, z Krakowa. — Hr. Fredro Edw., Ksaw., z Balic. — Hr. Stadnicki Brosł.
 z Olszanicy. — Br. Smola, c. k. generał-major, z Mikołajowa. — PP. Cielecki
 Lud, z Łoziny, — Garapich Wład., ze Stryja. — Wurmb, c. k. pułkownik, z
 Mikołajowa. — Kruszewski Hen., z Krakowa. — Barański Karol, z Chłopcze
 — Jazwiński Winc., z Rzeszowa. — Gottlieb Felix, z Dołhomosisk. — Gottlieb
 Ant., z Przemyśla. — Papara Stan., z Dalaicza. — Malczewski Jul., ze Skwarzawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. listopada.
 Hr. Ożarowski Konst., do Strzemiecz. — Hr. Bobrowski, c. k. rotmistrz,
 do Gajów. — PP. Smarzewski Nikodem, do Artassowa. — Viktor Ludwik, do
 Żółkwi. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Dobrzański Julian, do Milatyna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 10 5	- 3.5°	0°	połud.-zachod.	pogoda
2 god. pop.	27 9 3	0°	- 3.5°	połud.-wsch.	pochmurno
10 god. wie.	27 4 6	0°		"	deszcz

T E A T R.

Dziś: Przedst. niem.: „**Kerker und Krone**“.
W piątek dnia 1. grudnia *pierwszy raz nowa komedia* (Cypryana Godebskiego) wierszem w 2. aktach „**Kto kocha, ten się kłóci**“, oraz podobnie nowa krotofila w 1. akcie ze spiewkami „**Pokoik Zuzi**“ (w Abonamencie).

Ogłoszenie abonamentu na 8 widowisk sceny polskiej poczynającego się z dniem 1. grudnia 1854:

Łoża parterowa lub 1go piętra . . . . . 28 zlr.
 Krzesło na parterze . . . . . 6 zlr.
 „ 1go piętra . . . . . 7 zlr.

W tymże samym stosunku i do innych łóż, oraz miejsce zamkniętych po cenie o 1/4 część niżej od cen zwyczajnych.

Biletów abonowanych na parter dostać można o każdym czasie w kasie teatralnej.

Wymiana marków na bilety parterowe otwarta do rozpoczęcia widowiska w lokalu na 1szym piętrze nr. 12. Wnujście baramą obok kawiarni.

W sobotę: Na dochód tenorzysty p. Siegel opera Mayerbeera „**Die Kreutzritter in Aegypten**“ z przysposobieniem nowej wystawy i orkiestrą podwójną.

K R O N I K A.

Pierwszy wykaz dawców, którzy na obdzielenie ubogich pożywną zapułożyli szcudroblive dary: W prezydium magistratu: Konwent OO Dominikanów 50 zlr.; konwent OO. Bazylianów 20 zlr. i konwent OO. Franciszkanów korzec grochu i korzec krup.

W departamencie Puy de Dome, w miejskich archiwach miasta Riom znalazł niejaki p. Artonue list dziewicy Orleańskiej z jej własnoręcznym podpisem. Według dotychczasowych podań nie umiała dziewczica pisać; na innych bowiem jej listach znajdują się zamiast podpisu jeden lub dwa krzyżyki. List ten pisany do mieszkańców miasta Riom dowodzi, że Joanna d'Arc miała wielką powagę i wydawała rozkazy w całym znaczeniu tego słowa. Treść tego listu następująca: „Do moich wiernych i kochanych przyjaciół, duchownych, mieszczan i mieszkańców miasta Riom. Kochani i drodzy, wiadomo wam zapewne, że miasto St. Pierre le Moustier wzięte szturmem i spodziewam się, że przy pomocy Bożej zniszczę wszystkie miasta przeciwne Królowi; by jednak pokryć wielkie wydatki wspomnionego miasta na proch, strzały i inne materiały wojenne, i gdy panowie znajdujący się w tem mieście zgodzili się ze mną obłęgać Charité, dokąd u lamy się niezwłocznie, przeto proszę was, szczególnie tych, którym idzie o dobro i honor Króla, nadsyłać nieustannie dla pomocy tego obłężenia proch, salitrę, siarkę, strzały, moene pancerze i inne przybory wojenne, iżby dia niedostatku prochu i innych przyborów wojennych nie przedłużało się obłężenie, i by was nie posadzano w tym względzie o niedbałość i niechęć. Drodzy i dobrzy przyjaciele, niechaj was Bóg ma w opiece swojej. Pisano w Molins, d. 9. listopada. Jeanne“. Jeden z członków towarzystwa geograficznego w Paryżu ogłaszając odkrycie tego ciekawego dokumentu, usiłuje dowieść prawdziwość jego ze szczegółów zdarzeń historycznych itd.

— Pewien dziennik szwajcarski podaje pod napisem „Statystyka psów w mieście Bernie“ następującą wiadomość: Niedawno zesła z tego świata ze szkoda kasy miejskiej pewna staruszka, która za trzymanie jedynastu psów opłacała tacy 63 franków 80 centymów. Po śmierci jej okazało się wszakże, że trzymała aż osnaście psów, a przeto siedm ukradkiem. Sukcesorowie jej więc będą musieli zwrócić całą za nich należyłość, a oprócz tego złożyć i znaczną karę pieniężną.

— Jeden z francuskich oficerów od artylerii obliczył, że każdy wystrzał sprzymierzonych pod Sebastopolem kosztuje tyle franków, ile kula waży kilów. Każdy więc wystrzał z dział 24funtowego kosztuje 12 franków. Bomby przychodzą jeszcze drożej.

— Z Paryża donoszą: „Panna Cruvelli ukazała się znów publiczności 20 listopada wieczór i spiewała wybornie, za co też ją wdzięcznie przyjęto i puszczono w niepamięć uchybienia, jakiego się dopuściła. Ubawiły też publiczność pierwsze słowa zwrócone do spiewaczki w scenie z Hugenotów: „Masz mi zdać sprawę z twej podróży dalekiej!“ naco wypadała z roli odpowiedź: „Ach, książę Nawarry chciał sercu memu zadać przymus srogi!“ — lub coś podobnego.

Subskrypcya na oswobodzenie publiczności od zebraństwa, a opatrzenie dla Biednych przytułku, otwarta w Redakcyi Gazyety Lwowskiej.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 48. Rozmaitości.